

Březovické zprávičky

ROČNÍK XXIII

ZÁŘÍ - ŘÍJEN 2020

CENA 3,- Kč

Citát na září

„Láska je cit nevýslovný a matoucí.“

Karel Čapek

Citát na říjen

„V kolika věcech se díváme, kam vlaje kouř, místo aby chom se dívali, odkud vítr vane.“ Karel Čapek

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

začíná nám podzim a co nám přinese to je zatím ve hvězdách, mám na mysli především situaci kolem koronaviru. Bohužel čísla nemocných spíše rostou místo aby ubývala a nikdo zatím neví, co z toho bude. Sledujte tedy informace v rozhlase a televizi a řiďte se prosím pokyny které budou vydávány, chráníte tím nejen sebe.

S koronavirem souvisí i další moje informace, jde mi o akce konané v obci. Podzimní výstava byla pro letošní rok zrušena a co se týká dalších akcí jako je **setkání seniorů, vánoční dílny a setkání u stromečku**, tam jsme zatím na vážkách. Musíme vyčkat jaká budou opatření a jak bude možné se sejít. Prostě uvidíme, co bude. Rozhodně vás budeme včas informovat.

V říjnu nás čekají **volby do Zastupitelstev krajů** konané dne **2. 10.–3. 10. 2020**. Volební místnost pro Březovice a Vísku, což je **volební okrsek č. 1** bude letos z důvodů protikoronavirových opatření na **sále obce Březovice**.

TJ Březovice – sezóna 2020/2021

Zdravím všechny příznivce stolního tenisu. V nadcházející sezóně se do stolnětenisové soutěže přihlásila naše tři družstva. Družstvo TJ Březovice, A“ začne svou sezónu v první třídě okresního přeboru. Do třetí okresní třídy, pak nastoupí družstvo TJ Březovice, B“. Třetí družstvo TJ Březovice, C“ bude bojovat ve čtvrté okresní třídě. Letošní sezóna bude zahájena na přelomu září a října. Zve me tímto naše příznivce, aby nás přišli podpořit během našich utkání. Naše výsledky také můžete sledovat na internetových stránkách: <https://stis.ping-pong.cz/oblast/svaz-420207/rocnik-2020> Držte nám palce!

Eva Ginzlová

Březovice jedou! 2020

Pátého ročníku cykloturistické akce, Březovice jedou! 2020“, která byla pořádána Obcí Březovice se zúčastnilo 62 cyklistů z Březovic a okolí, z toho pak 8 dětských cyklistů. Jsme rádi, že i přes okolnosti koronavirové doby se mohl letošní ročník uskutečnit. V původním termínu nám plány překazilo nepříznivé počasí, avšak náhradní termín se vydařil. Jako každý rok byla trasa rozdělena na

dvě části. Cyklisté si mohli zvolit kratší třicetisedmikilometrovou trasu nebo trasu delší, která měřila 57 km. Trasa letošního ročníku vedla přes obce Plužná, Čistá, Debř, Josefův Důl, Bradlec, Chudoplesy, Bakov n. Jizerou, Veselá, Ptýrovec, Braňka, Malá Bělá a Bělá pod Bezdězem, Březovice.

Jako vždy bylo na místním hřišti připraveno posezení s opékáním vuřtů. Všem organizátorům bych tímto chtěla poděkovat za jejich čas a nápady při pořádání akce. Poděkování také patří Po-

hostinství u Saši. Děkuji také obci Březovice, která tuto akci pořádá. V neposlední řadě děkuji všem cyklistům, kteří se této akci zúčastnili – bez Vás bychom nejeli! Jsem velmi potěšena, že akce se zúčastnilo mnoho místních občanů, pro které je tato akce pořádána především. Těším se na příští ročník, Březovice jedou! 2021.

Eva Ginzlová

Nabírání zkušeností na poháru Fire-night cup

SDH Březovice se po nevynucené pauze konečně vrhlo do závodní sezony, která je dosti očesaná, ale každý závod se počítá. Tým je nově složený z mladých kluků a na poslední soutěži činil náš věkový průměr 20 let.

Prvního závodu jsme se účastnili v Bukovně, kde se běžel pohár Fire-night cup a ve velmi našlapané konkurenci včetně několika extraligových týmů jsme se umístili s časem 19:09 sec. Po mírném prostřiku na pravém terči (levý terč 17:71sec.) z toho bylo krásné jedenácté místo z 30 mužstev. Další závody nás čekali hned následující víkend, a to hned dvoje.

První byl tradiční memoriál v Bakově nad Jizerou, kde jsme běželi s trošku pozměněnou sestavou, útok jsme rozeběhli nadějně, ale bohužel malý zádrhel v podobě nezapojené proudnice na levém proudu pro nás znamenal čas začínající čtyřkou na začátku a bylo po nadějích. Hned ten den jsme jeli na další kolo Fire-night cupu do Hutě u Pěnčína, kde jsme běželi až skoro úplně na konci a to hned ve dvou kategoriích a to sport a PS-1,2. První jsme šli kategorii PS-1,2 kde jsme obsadili 10. místo opět z třiceti mužstev. Poté přišel na řadu sport a opět krásně rozeběhnutý útok, který vypadal opravdu nadějně, končí na proudu nezapojenou proudnicí a přepisujeme si tak nedokončený útok. Letos jsme nečekali ani nějaké velké výsledky. Tým je nově složený a snažíme se nasbírat co nejvíce nových zkušeností, což se zatím daří. Na každém dalším závodě se klukům daří více a více zvládat stres na startu. Tým táhne za jeden provaz a všichni se chtějí zlepšovat a jejich chuť do tréninků to jen potvrzuje. Další závody nás čekají již 5.9 v Chotětově.

Závěrem bych chtěl poděkovat JSDH Bělá pod Bezdězem za zapůjčení automobilu bylo to výborné když jsme mohli jako celý tým jet pospolu.

Daniel Čeleda

Rozloučení s létem

Rozloučení s létem se mělo konat v sobotu 29. 8. 2020. Po nočním lijáku to i ráno vypadalo na déšť a z tohoto důvodu jsme se rozhodli akci odložit. Bylo to asi unáhlené rozhodnutí, neboť za celý den ani nekáplo. Náhradní termín jsme domluvili na 12. 9. 2020 a tentokrát to snad již vyjde.

Zdeněk Volák

Nebezpečný odpad

Svoz nebezpečného odpadu provede fa. COMPAG Mladá Boleslav s.r.o. v sobotu 17. října v 8:30 hod od budovy Obecního úřadu. Jako vždy budou odvezeny: obaly od barev, autobaterie, lednice, mrazničky, televizory, monitory a zářivky. Zařízení musí být **kompletní**, tj. nesmí chybět žádné podstatné části a nesmí být **demontované**. Dále bude odvezen olej, monočlásky a drobné baterie.

Jiné druhy odpadu nebudou odvezeny.

Odvážen bude pouze odpad a elektrozařízení pocházející z **domácností! Odvoz se netýká odpadů z podnikatelské činnosti.**

Přistavení kontejnerů na velkoobjemový odpad vám včas oznámíme.

Údolí potoka Trstenice a něco navíc

(Skalský čili Strenický potok)

Napsal: Václav František Pekař ze Spikal

Nedaleko Březovic a Vísky, ještě nedávno tekli potok. Nyní je dva roky vyschlý, nadměrnými suchými roky. Pramenů tu vždy ale bylo vydatně, teď je to bída. Až mezi Sudoměřským a Skalským nádražím začíná se objevovat tekoucí voda, zde prameny jsou stále silné a na vodu vydatné. Pod Sudoměří jest přehrada, do které bohužel nepřitéká voda, původně potoka tekoucího od Bezdědic.

Údolí to bylo bohaté na mnoho mlýnů, spousta jich zaniklo ve středověku, či v raném novověku. Dnešní stojící mlýny, již nefunkční, můžeme spatřit v Podskalsku, v Kotrčově, v Dolním Cetně atd. Také od Jizery tudy v dobách pradávných postupně proudili lidé a zakládali osady a vesnice. Potok měl několik přítoků z několika napojených menších údolí. Např. Hájecký potok u bývalé obce Čejky, anebo Spikalský potok (pojmenovaný po osadě Spikaly). Tento je zanesen i ve starých mapách, jako větší potok. Vždyť ještě nedávno (já to tedy nepamatuji) prýštila vydatná voda ze Skály mezi obcí Spikaly a Katusicemi. Dnes je tu už bohužel zborcená studánka, která byla vystavěna v 19. století a dva spadlé Husovy kameny. Tekl tudy kdysi potok. Přes toto údolí vedla i stará zemská cesta, možná už z doby Laténské. Tato cesta se táhla od Mělníka, přes Nosálov, k Sudoměři a Skalsku, dále přes Spikaly, míjela ves Katusice a pokračovala na Líny, a stáčela se do rokle pod Bukovno vedouc přes Debř na Mohlenici nad Jizerou a odtud dále přes Albrechtice nad Jizerou až do Slezska. Šlo o jednu z vůbec z nejstarších cest na našem území. Tato cesta byla známa ještě v první polovině 19. století pod jménem cesta Spikalská.

Chci se však vrátit zpět k potoku našemu. V mapách kolikrát zanesen jménem Skalským, jinak zase jménem Strenickým. Dnes se uvádí hlavně název Strenický potok. Já jako malý slýchával tolik názvů, a to hlavně podle toho kudy potok, kterou vsí zrovna protékal. (v Podkování, říkalo se mu potok Podkováňský, i když název Podkován je jména mladšího a znamená původně označení mlýna a pivovaru pod Kování, jako Podskalský mlýn, tedy Podskalsko, tam se také vařilo pivo). Vždyť také pod Vískou se údolí nazývá údolí Skalského potoka, a ne Strenického potoka. Samozřejmě se používá i název Zákov (původně tam vlastnil pozemky rod Žáků z Březovic) bylo tu i několik mlýnských rybníků. Tak jaký název je vlastně ten správný? Já tedy kluk vyrůstající v lese, v údolí mezi Skalskem a Spikaly vždy používal název, Skalský potok.

Ale na to již přišel Karel Sellner, který popisuje kraj Boleslavský, dokonce tam vyjmenovává i potoky, mnohé dnes již neexistující.

„Za Vincem rozvívá se se do údolí Jizery rokel Kojana, jejíž počátek je u Katusic. Potůček z ní vytéká do Jizery. Než dojdeme do Podkruska, mineme rokel Duškaň. Údolí Jizery zde přepíná most vedoucí do Zámostí rozloženého pod zasmušilými zříceninami Starého Stránova, jinak také Myší Hrádek zvaného. Zde vladaři kdysi znamenitý rod Myšků z Hrádku. Hrádek střehl most a důležitou stezku vedoucí z Luštěnic přes Strašnov do údolí Strenického potoka, kdysi Trstenice zvaného.“ „Údolím Strenickým můžeme jít několik hodin až pod srázy Vrátnské hory. Údolí je celé krásné, ale ve své horní části je divoce romantické, s místy opředenými zajímavými pověstmi o loupežnících. Cesta tato vedla dále do Cetna, kde byla celnice, dále kolem Pětikozel (historický název Potikozly), do Březovic, zde byla také celnice, pokračující cesta na Bezděz.

Karel Sellner se tu zmiňuje o starém názvu Trstenice. Proč se dnes nepoužívá, a jaký má to jméno vlastně význam?

Lidé z okolí, jak již bylo psáno, na horním toku potoka říkali: „Jo, ten potok teče pod Skalskem, teče ke Skalsku apod.“ Za to lidé od Krnska: „Odkud teče ten potok“... „Teče od Strenic“ A tak se ujaly dnešní nejvíce používané názvy potoka. Hlavně na potoce leží jen tři obce, Krnsko, Dolní Cetno (dříve Ceteň; ještě kus Dolních Pětikozel, ale ty bych vyjmul) a právě Strenice. Tudíž se používá dnešní název Strenický potok.

Ale co vlastně znamená slovo Trstenice, jak k tomu Karel Sellner vlastně přišel. Znali ještě lidé ten název, našel ve starých spisech apod? Já jsem si položil otázku, jaký je vlastně význam tohoto slova. Mně odjakživa zajímalo, proč se to jmenuje takhle a takto, většina lidí mi nedokázala odpovědět, ani na názvy vesnic a vyprávěli různé nesmysly. A tudíž za ty roky, když někdy jdu, přemýšlím, co tu kdysi bývalo a proč se tu říká tak a ne jinak, a podobně.

Název Trstenice je slovanského původu. Slovo TRbST značí třtinu, rákos, nebo také vodu tekoucí rákosem. Je mnoho několik obcí v Čechách a na Moravě se jménem Trstěnice, či jinak podobá jména. Tyto obce také leží u potoků, říček. Přípona -ice, to už je dodatek. Existuje potok Vrchlice, po kterém si dal umělecké jméno Emil Frída, tedy Jaroslav Vrchlický, veliký český básník.

Ale také vidíte, že tam je podobnost ke jménu obce Strenice. Dnes ten název vykládají že to znamená, že ta obec se jmenuje po Strenicu, Straněje; nebo také od strání (Stránice). Já bych to tak neviděl. Pod tvrzí, Hrádkem Velké Horky vznikla osada, na potoce Trstenice, název se zkomolil a vznikly Strenice, různě psané. Vždyť obec je známá už ve 12. století, to také značí staré osídlení. Ne vždy musíme hledat v názvu obcí, nějaké osobní jméno, i když k tomu vše nasvědčuje. A když už jsem u toho. Mohu vám vyložit význam své rodné starobylé vsi, jménem Spikaly.

Od nepaměti mi místní sousedi říkají, že to je od slova spíkati. Jak jednoduché, že ano? Jenže tomu není tak. Jméno Spikaly nemají nic společného se spalováním apod. Další verze, že tu byly vypálené stráně apod. Např. řidičí učitel v Bezně, Václav Vaněk, přirovnal to ke slovu Peklo. „Tak jest Peklo u Doubravičky, Peklo u Všelis, pojmenovali naši předkové slovem Spíkaly.“

Další verze byla taková, a tj. pravda, neboť páni z Kováně, měli právo hrdelní, a popravovalo se na místě zvaném „Na Stínadlech“, což je za Spikaly, směrem ke Kování. A tito zločinci a vrazi se nesměli pohřbívat do svěcené půdy, a tak se pohřbívali na území dnešních Spikal. Ale zase tu nejsou žádné hroby nalezené po těchto Spiklencích, tedy těch, co zde mají pikati. Je pravda, že tu od návsi se táhne pruh nalezených koster dozadu k bývalé bažantnici. Zde byla v době neolitu osada s kulturou vypíchané keramiky. Na západě obce zase v době bronzové osada kultury lužické. Ale to jsem odbočil. I když mi to trvalo, přišel jsem na

to. Vesnice Spikaly je stará ves, byl tu možná ještě dříve dvůr, hodně starý, který držel někdo jiný než člověk se jménem Spika, či Pika. Toto jméno existovalo v raném středověku, a význam jména znamená, člověk chytrý, lstivý. Tedy člověk chytrák. Ve středověku i za Karla IV. se můžeme s tímto jménem setkat, z tohoto jména v pozdější době vzniklo příjmení. Podobně jsou na tom Nebužely – Nebuž, čili Nebuželův dvůr; Nesvačily – Nesvač, čili Nesvačilův dvůr. A Právě proto Spikaly – Spika, čili Spikalův dvůr (Dvory). Je zmínka, o jakémisi Pikalovi, který sloužil králi Karlu IV. (tento Pikal, byl však ze západních Čech)

První písemná zmínka, co jsem zatím já v hledání zjistil, se váže k letopočtu 1324, kdy král Jan Lucemburský daroval do správy Janu z Mutěnic, dědiny ve Spikalech, který spravoval zdejší kraj z Bezdězu, ale sídlo měl v Nosálově. Dědina byla kdysi plošná míra a to jak luk, polí, lesů atd. zkrátka pozemků. Nebyla určená, ale pohybovala se od 4 ha do 18 ha.

Později je psáno, že Sulek II. z Kováně daroval roku 1402 Koleji Všem svatých úroky ve Spikalech (in Wespikal = ves Pikalova).

Trochu jsem odbočil od tématu našeho potoka, ale nedalo mi to. Vždyť já píši i básně, o našem kraji apod. a jako Jaroslav Vrchlický si dal umělecké jméno po potoce, já si dal tedy umělecké jméno po své rodné osadě - Dobroslav Spikalský.

Je to krásné údolí se táhnoucí od hory Vrátné, hlavně tam u Vísky a Březovic, ale také u samotného historického Hrádku u Sudoměře, který byl od neolitu, skoro po současnost osídlen našimi předky. Nemáme v sobě jen slovanské předky, kteří k nám přišli od 6. století n. l., ale zdejší území zde bylo osídlené již dříve jinými kmeny a ty asimilovaly s nově příchozími.

A tudíž na závěr dovoluji mi napsat:

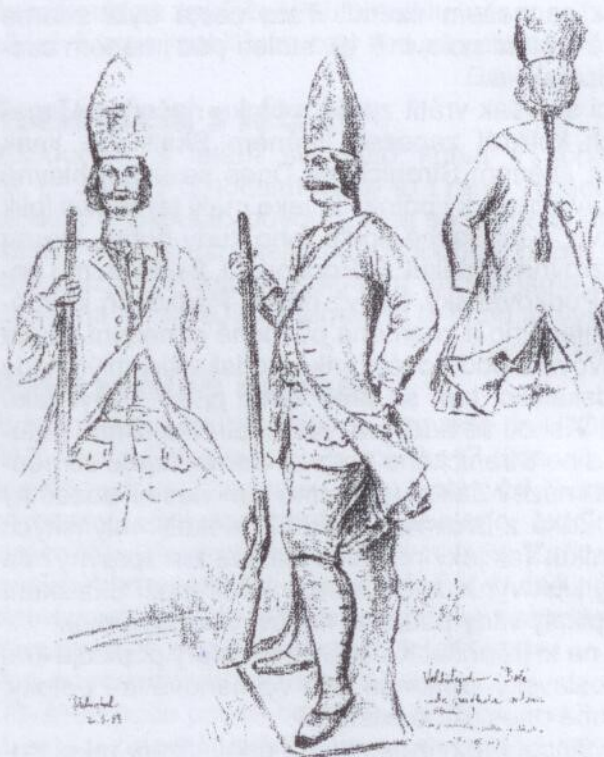
„Prameny vysychají a zase nové jinde vznikají, je to koloběh vody, koloběh místa, jednoho potoka. Který nám v srdci navždy zůstal. A snad zase v budoucnu bude téci, ta voda jeho čistá“

Valdštejn – název a granátníci

V nedávném čísle Březovických zpráv byl článek o Valdštejnu, který jsem pro vás sepsal a teď jsem napsal k Valdštejnu pokračování.

Jak již bylo psáno, kaple na Valdštejnsku byla vysvěcena 4. května 1725. Lovecké eremitáže byly zřízené pro velkolepé oslavy svatby staršího syna Marie Markéty Černínové, hraběte Františka Arnošta Waldsteina s Eliškou, lankraběnkou z Fürstenberku. Marie Markéta byla velmi pobožná žena, a i přesto tak trochu pověřivá. A chtěla přenést na statky staršího syna alespoň rodové jméno, neboť kolébkou rodu byl hrad Valdštejn, který získal při dělení otcovského majetku mladší syn František Josef Jiří. A od první poloviny 18. století místní lesy zvou se Valdštejnem.

Uprostřed lesa, na mýtině, tam jak stojí hájovna a osmicípé stromořadí stojí směrem k Pankráci

dvě sochy pískovcových granátníků. Tyto sochy pocházejí z dvacátých let 18. století. Sochy mají pravou dřevěnou paži s puškou v ruce a ta byla opatřena mechanismem proto, aby figura mohla zdravit kolem jedoucí návštěvu „k počtě zbraň“. Dřevěné jsou i hlavy a je možné, že i tyto hlavy se mohly otáčet, to teď nevíme. Nevím, kolik je tomu let, ale tyto hlavy kdosi ukradl. (v roce 2016) Jen shodou náhod měla policie políчено na jednoho překupníka a u něho se našly tyto krásně malované hlavy se znakem Valdštejnů. Naštěstí jsou zpět na svém místě.

Sepsal Václav František Pekař ze Spikal